

TONG YULDUZI

№17 (66402)
2003 yil
28 aprel
dushanba
Sotuvda
erkin narxda

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi
Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqa boshlagan.

«SOS - BOLALAR MAHALLASI»

Shahrimizdag'i «Bolalar mahallasi» haqida eshitganmisiz?!

Ha... Qulog'ingizga chalingan bo'lsa, ajab emas... Keling, ertaknamo mahallamiz bilan sizlarni yaqindan tanishtiray.

Shu nomli Xalqaro Jamiatning asoschisi German Gmayner 1919 yil Avstriyaning Voldberg qishlog'ida tug'ilgan. Onadan yosh ajralib qolib, opasi tomonidan tarbiyalangan. Ikkinci Jahan urushi natijasida minglab

- Men Muhammadolim Mamajaliyev bo'laman. Mahallamizdag'i tengdoshlarim «Ronaldo» deyishadi. Rost-da, kelgusida O'zbekistonning «Ronaldo»si bo'lsam, degan orzuim bor. Bunga harakat qilayapman. Mahallamizdag'i futbol jamoasiga Davron aka murabbiylar. Bir yil davomida rosa shug'ullanib, turli mahallalardagi bolalar futbol jamoalari bilan bellashdik. Bir marta biz shunday bellashuvlarda yaxshi o'ren ham oldik. Jamoamiz ham, o'zimiz ham hali kichkina, lekin rejalarimiz katta! Nasib bo'lsa mahallamiz sharafini sport bilan ham olamga yoyamiz. Bundan tashqari men yana kurash to'garagiga ham qatnashayapman. Oyijonimni va mahallamizni ishonchlarini oqlashga harakat qilayapman. Bu yerga kelganimga bir yildan oshgan bo'lsa-da, ukalarim, singlim, onam, mahallamizdag'i hamma-hammalari menga qadrdondir.

nogiron va uysiz bo'lib qolgan bolalarning ahvolini ko'rib, unda «Bolalar mahallasi»ni tashkil qilish fikri paydo bo'ladi. Shundan buyon «Bolalar mahallasi» ning tarbiyaviy g'oyalari butun dunyo bo'ylab tarqalmoqda.

Professor, bolajon German Gmayner 1986 yil Insbruk shahrida olamdan ko'z yumgan. Hozirda ushbu Xalqaro Jamiatning faoliyatini Prezident sifatida Imst shahridagi «SOS-Bolalar mahallasi»da tarbiya topgan janob Gelmut Kutin boshqarib kelmoqdalar.

Bu xalqaro jamiatning maqsadi bolaparvarlikdir. Bu jamiat nosiyosiy, xalqaro tashkilot bo'lib, dunyoning 130 dan ortiq mamlakatida o'za faoliyatini olib borayapti. Bu jamiat yetim, kam ta'minlangan bolalarning uyg'un o'sib-ulg'ayishi uchun shart-sharoitlar yaratadi. Shulardan biri «SOS-Bolalar mahallasi» loyihasi bo'lib, uning vazifasi millatidan va dinidan qat'iy nazar nogiron, yetim va kam ta'minlangan bolalarning oilaviy muhitda to'laqonli tarbiyalishlariga va kelajakda jamiatda o'z o'rinalarini topishga yordam berishdir.

Bizning Respublikamizda bu uyushma 1998 yilda tashkil

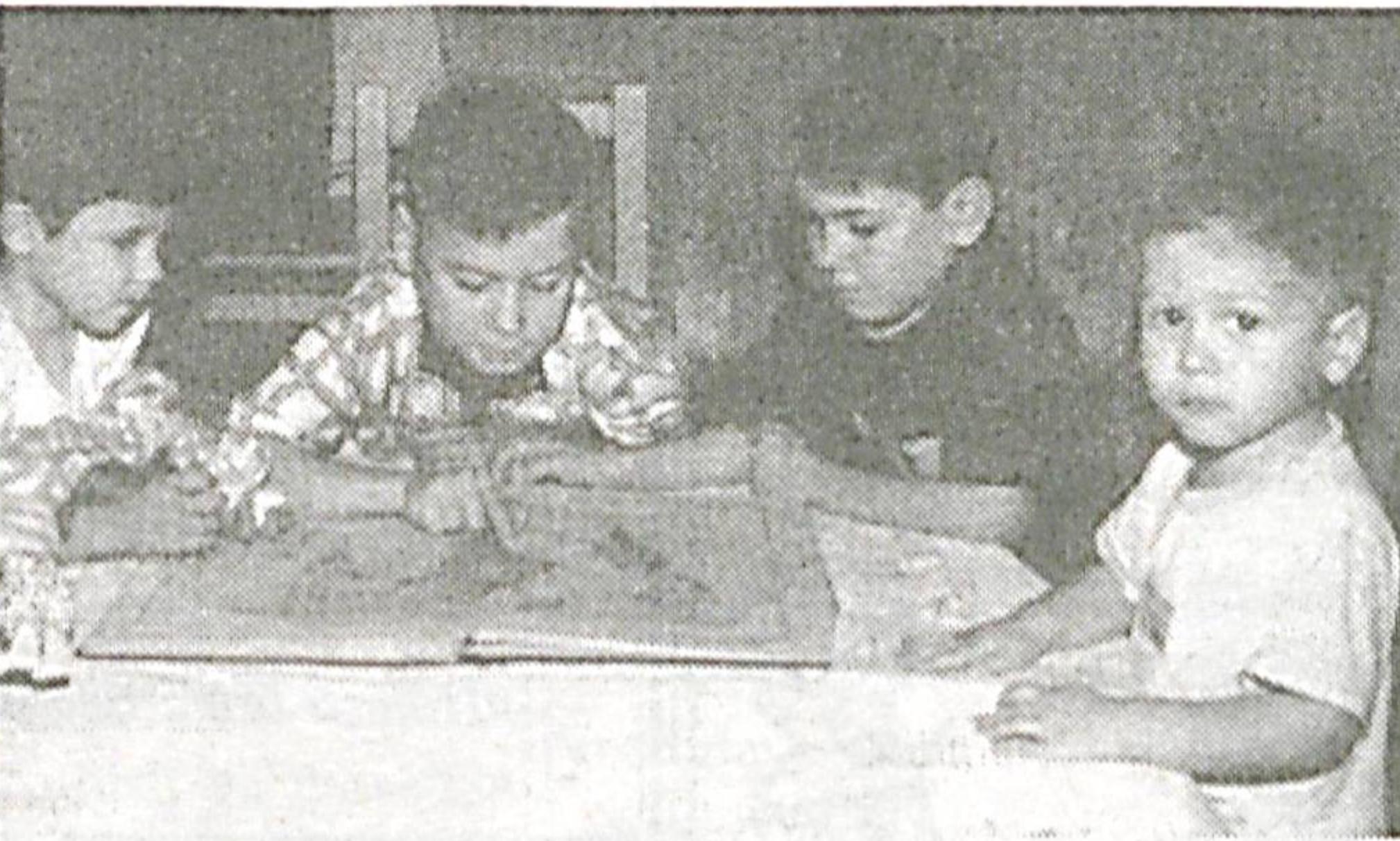
topdi. 2000 yil Toshkentda 14 oilaviy uylardan va bog'chadan iborat birinchi «SOS - Bolalar mahalla»si o'z faoliyatini boshladi.

Hozirda mahallada barcha qulayliklarga ega bo'lgan uylarda o'n to'rt nafar ayol-tarbiyachilar

O'z uyim - o'lan to'shagim

issiq bag'irlarida ulg'aytirmoqdalar. Bu yerdagi har bir xonadonda 6-7 nafar bolalar opa-singil, aka-uka bo'lib, ahil yashashmoqda.

Barcha tengqurlari qatori ular ham darslaridan bo'sh vaqtlarida o'zlar qiziqqan mashg'ulotlari bilan shug'ullanadilar. Bunga mahallada to'la sharoit yaratilgan. O'nga yaqin to'garaklar muntazam faoliyat olib bormoqda. Duradgorlik, ustachilik, poyafzal ta'mirlash, tikuvchilik,

to'qish, pishiriqlar tayyorlash, futbol, tennis, ingliz tili, adabiyot, rassomchilik, ashula va raqs... Eh-he, zerikishga vaqt yo'q!... Mahalladagi «Adabiyot» to'garagi a'zolarining dil izhorlari sizlarni befarq qoldirmaydi, degan umiddamiz...

Hikoya qilayotganimiz «SOS-Bolalar mahallasi»da tarbiyachi xolalar ham bo'lib, onalarning dastyori, bolajonlarning katta opalaridir. Darstayyorlatish deysizmi,

- Men Barno Qodirova, 6-sinfda o'qiyan. Mahallamizdag'i uylardan birida onam, uka-singillarim bilan yaxshi yashayapmiz. Bu yerdan hayot qizg'in. Hammamiz bir ota-onal bolalaridekmiz. Ayniqsa, yaqindagina o'tkazgan sumalak saylimizda yana ham mazza qildik. O'zi har yili sumalak, halim qilib, mahallamizdilar, onalarimiz bizga tortiq qilishadi. «Me'dangiz to'q bo'lib o'singlar», deya qayg'urishadi. O'zimiz bolalar uyidan bu yerga kelgan bo'lsak-da, xuddi chaqaloqlikdan birga yashayotgandekmiz... Bu mahallamizning o'zi ham, odamlari ham fayzli... Ayniqsa shu kunlarda hovlimizni bir ko'rsangiz edi. Ukalaram bema'lom yam-yashil maysalarga dumalab-dumalab o'ynashadi, qiyqirishib arg'imchoqlar uchishadi. Shundan ilhomlanib, adabiyot to'garagiga qatnashib yurib she'r yozgandim...

BAHORIM

Quyoshning tafti ilib,
O'lkam gullarga to'lib,
Bulbullar sayrar bog'da,
Yulduz chaqnar samoda.
Ha, bahorim go'zallik,
Sahovat koshonasi,
Qaynayotgan sumalak,
Rizqimiz nishonasi...

Feruza Ergasheva 10-sinf o'quvchisi:

- Bizning mahallamiz ajoyib. Men shu joyning 3-uyida yashayman. Singillarim, ukalarim bilan onam bag'irlaridamiz. Mahallamiz direktori Lobar opa Yo'ldosheva mena juda yoqadilar. Ular biz uchun yelib-yuguradilar. Umuman, bu yerda hamma-hamma narsa bizni sog'om, barkamol, o'ksinmay o'sishimiz uchundir. Mahallamizdagito'garaklardan raqs, tennis, ingliz tili va adabiyot guruhlariga a'zoman. Bu yerda yashayotganimga bir yildan oshgan. Men mahallamizning eng to'ng'ichi bo'laman. Barcha bolalar o'z ukalarimday bo'lib qolishgan. Mahallamiz juda yaxshi ko'raman. Oilam tinchligi mahallam tinchligi demakdir. Shunday mehru muhabbat maskani bo'lgan mahallamining non-tuzini oqlashni niyat qilganman. Bu yerda ota-onamdan erta yetim qolganim aslo bilinmaydi. Boshimni silab o'stirayotgan onajonim, mahalladoshlarim - oilam bor!...

onalar ish bilan biror joyga ketishadigan bo'lsa, bolalar qarosiz qolmasligi uchun bu xola-tarbiyachilar g'amxo'rlik ko'rsatib turishadi. Mahallada biror bir bayram-tadbirlar, konsertlar tashkilotchisi ham ulardir.

Shunday ijodkortarbiyachi Xurshida Yusupova ko'ngil kechinmalarini mana bu she'rda ifodalaganlar...

To'g'ri so'zla, to'g'ri yur,
Nasihat qilar onam.
Go'daklarga shu amal,
Sendan yuqadi bolam.
Agar boshin silasang
Ollohdan qaytguvsidir.

Shu pokiza dillarning
Ishonchi ulug' bo'lur.
Hayoting nurga to'lsin,
Niyati holis bolam.
Jajjilar kulgusidan
Baxtga chulg'an sin olam.

Siz ham « SOS- Bolalar mahallasi»ning do'sti bo'lib qolishni istaysizmi? Biz ham mahallamiz faoliyatiga hayrixohlik bildirgan barcha insonlarni do'stimiz bo'lib qolishlarini istaymiz!

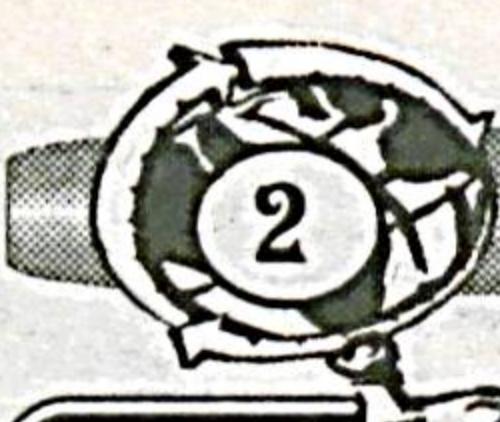
ind: 700143

Manzilimiz: Toshkent shahar, Temur Malik ko'chasi, 2-B uy.

Telefonlarimiz: 60-49-09, 60-49-10.

Aziz bolajonlar, bu maskandagi tengdoshlaringizga maktublar yozing, do'stlash... Xatlarinizi kutamiz...

Saidaxon ZOKIROVA tayyorladi.

OY YONIGA YETAYLIK

Orzu

Orzuga ayb yo'q. Bu gapni juda ko'p gapiramiz. To'g'ri-da, har bir inson orzu qiladi. Chunki orzusiz yashashning qizig'i yo'q.

Mening ham o'z orzularim bor. Kelajakda o'qituvchi, jurnalist bo'lishni xohlayman.

Kim bo'lishimdan qat'iy nazar, elimga, yurtimga halol xizmat qiladigan inson bo'laman. Tengdoshlarimga ham doimo orzu bilan yashashlarini tilayman.

Bo'sh vaqtlarimda she'r yozishni mashq qilib turaman.

Oppoq orzu tulporiga mingancha

Osmon sari oy yoniga ketaylik.

Oydan turib butun ko'hna dunyoga

Nur ulasib, maqsadlarga yetaylik.

Shahlo SHOMUROTOVA,

Xorazm viloyati, Yangibozor tumanidagi

27- maktabning 11- sinf o'quvchisi.

Maktublar, maktublar...

Maktublar, maktublar...

TARIXNI O'RGANISH UCHUN HAM

Assalomu alaykum «Tong yulduzi»! Biz sening har bir sahifangni sevib mutolaa qilamiz. Biroq, gazetaning yangi sonlari bizga juda kech yetib keladi.

Gazetani o'z vaqtida o'qisak edi. Shunday bo'lsa-da, biz uni doimo kutamiz. Chunki uning sahifalarida tarixga oid maqolalar ham keng yoritiladi.

Tarixni chuqur o'rganish biz o'quvchilarining burchimizdir.

Dilorom O'ROZBOYEVA,

Jizzax viloyati, Do'stlik tumanidagi Hamid Olimjon

nomli 9- maktabning 11- sinf o'quvchisi.

Kattalar,
e'tibor
bering

TILAK

Mayin shabbodalar esar ohista,
Yillarning ortidan o'tadi yillar.
Zamon o'zgaradi, o'zgarar hayot,
Ko'kka ko'targuvchi qo'llar o'zgarar.
Ey, do'stim minmagin kibr otiga,
Bo'Imagin hech vaqt nafsnig quli,
Unutma, baribir bo'ladi hazon,
Zaminidan ayro somonning guli.
Ortingdan qoldirgin ezgu xotiroq,
Yaxshilarga ergash, yomonlardan qoch,
Mehringni hech kimdan darig' tutmagin,
Bag'ringni hamisha muhtojlarga och.

ONAJON

Olis shahar, turfa odamlar,
Hisoblashmas sening bilan hech,
Sog'inch solsa qayg'uli damlar,
Onam, sizni o'yayman har kech.
Axtaraman nigohlaringdan,
Uqib olsa bo'lar shubhasiz.
Vujudimga chang solayotgan,
Sog'inch degan titroqli bir his.
Hech qaysi so'z sizniki kabi,
Mehr bilan boqa olmaydi.
O'ksib turgan yurakkinamga,
Dalda o'tin yoqa olmaydi.

Bormoqlikka topmadim iloj,
Olislarda qoldi koshonam.
Kutadilar keng ochib quloch,
Yo'liga qadab ko'zlarin onam.
Mehringizni tuyib yashayman,
Siz o'rgatgan o'g'ida dilim,
Ko'p sog'inib, kuyib yashayman.
Duoingiz yoritar yo'lim,
Mayli, shukr aytib Ollohga,
Oh urmoqdan tonay bir nafas,
Ko'rmasam-da, mehribon onam,
Tushlarimga kirib tursa bas...

Ra'no ZIYATDINOVA, O'zDJTU I-kurs talabasi.

Sport
«Kamolot» YOIHning Qoraqalpog'iston Respublikasi Taxiatsosh shahar Kengashi tashabbusi bilan «Bolalar» sportini rivojlantirish maqsadida o'quvchi

«KAMOLOT» KUBOGI UCHUN

yoshlar o'rtasida voleybol, futbol, yengil atletika bo'yicha turnirlar o'tkazildi.

Sportning yugurish turi bo'yicha voyaga yetmagan yosh o'smirlar o'rtasida o'tkazilib, o'g'il bolalardan 1-, 2-o'rnlarni egallagan Baxitjon Madrimov va Rustambek Axmetovlar, qiz bolalardan 1-, 2-o'rinni sohibalari Amangul Qirimliqova va Muborak Kamalovalar o'quv qurollari bilan mukofotlandilar.

Ushbu turnirda futbol bo'yicha g'olib deb topilgan 8-sport maktabi o'quvchilari «Bolalar» jamoasi birinchi sovrin «Kamolot» kubogini qo'lga kiritdilar. Ikkinci sovrinni esa voleybol turi bo'yicha 7-maktab o'quvchilari egallahdi. Sportning Taekvando turi bo'yicha 5-sport maktabi o'quvchilari uchinchi sovrin sohiblari bo'ldilar.

O'rozboy MATCHONOV,

«Kamolot» YOIH Taxiatsosh shahar Kengash raisi.

Navbatdagi «Siz tarixni bilasizmi?» deb nomlangan ko'rik-tanlovning tuman bosqichi bizning maktabimizda bo'lib o'tdi.

Tanlov to'rt bosqichdan iborat bo'ldi.

Birinchi bosqichda

SIZ TARIXNI BILASIZMI? guruhlarga tarix bo'yicha savollar berildi. So'ngra sardorlar bellashuvi bo'ldi. Shundan so'ng o'quvchilar tomonidan sahna ko'rinishi namoyish etildi. Yakuniy bosqichda esa uy vazifa, ya'ni qunnoq sahna ko'rinishi bo'ldi.

Unda tumandagi 30-, 145-, 198-, 216-, 282- maktabdan kelgan o'quvchilar barcha shartlarga aniq va to'liq javob berishga harakat qildilar. Ayniqla, bizning maktabimiz o'quvchilari tomonidan ijro etilgan «Gul sayri» sahna ko'rinishi barchaning diqqatini tortdi. Sardorimiz Furqat G'oziyev topshirilgan savollarga a'lo darajada javob berdi. Bizning tinimsiz izlanishlarimiz, ko'po'q qishimiz o'z natijasini berdi. Birinchi o'rin bizning maktabimizga, ikkinchi o'rin 145- maktab o'quvchilariga va uchinchi o'rin 282- maktab o'quvchilariga berildi.

G'oliblik bizga ko'proq izlanish, o'rganish kerakligini yana bir bor eslatib o'tdi. Ko'rik-tanlovning tuman bosqichi biz o'quvchilarda katta taassurot qoldirdi.

Zulkumor UMAROVA,

Hamza tumanidagi tarix faniga ixtisoslashgan 216- maktabning 11- sinf o'quvchisi.

SUG'MALAK

Biz dadajonim va oyjonim bilan birgalikda buvimlarnikiga Jizzax viloyati, G'allaorol tumanidagi Juma qishlog'iga bordik. U yerda go'zal Navro'z bayrami bo'ldi, buvijonim ta'kidlaganidek farishtalar ishtiropida qishloq ayollari sumalak tayyorlashdi. Qishloqdagi dugonalarim bilan rosa mazza qilib o't-o'lanlar ustida o'ynadik. Mana, nihoyat qishloq adirlari. Buvijonim bizlarni to'g'ri Navro'z bayramiga boshladilar. Atrofdagi gul-chechaklarning chiroyidan ko'nglim tog'dek ko'tarildi. Toshkentga qaytib o'yat qiziqarli ravishda o'tgan va o'zim ishtirok etgan sumalak tayyorlash jarayonini suratini zavq bilan chizdim. Tengdoshlarim, tomosha qiling, sumalak mana shunday katta qozonlarda g'oyat tozalik va ozodalik bilan tayyorlanar ekan.

Yulduz

NIYOZOVA,

Toshkent shahridagi

276-maktabning

**6- «V» sinf
o'quvchisi.**

MEN SIZNI SEVARDIM, MUHAMMAD YUSUF

She'ringiz o'qirdim yurakdan yonib,
Goho baxt, goho g'am tashvishdan tolib,
Mast bo'lib, to'yinib, ovunib, qonib,
Men sizni sevardim - Muhammad Yusuf!

Zor qaqqash qoldi-ku, Andijoningiz,
Oh urib yig'laydi onajoningiz,
Bag'rini tig'laydi, jonajoningiz,
Men sizni sevardim - Muhammad Yusuf!

Nomingiz qoldimu she'r laringizda,
Yana ne gap ketdi dillaringizda,
Osuda yoting o'z yerlaringizda,
Men sizni sevardim - Muhammad Yusuf!

Yozmagan she'ringiz men yozib o'tay,
Muborak ruhingiz o'zim shod etay,
Lek she'rim ko'rmasdan ketdingiz, netay,
Men sizni sevardim - Muhammad Yusuf!

*Sitora MAJDOVA,
Ohangaron tumanidagi 5 - maktabning 8-sinf
o'quvchisi.*

BOBOMFAXRIMMENING

Mening buvam urushda,
Fashist bilan jang qilgan.
Do'stlari bilan birga,
Dushman holin tang qilgan.
Hatto o'q tekkanda ham,
Yovga taslim bo'limgan.
G'alaba qilmaguncha,
Aslo ko'ngli to'limgan.

Biz ham xuddi bobomdek,
Yurtga posbon bo'lamiz.
Mard, jasur bobom bor, deb,
Faxrlanib yuramiz.

*Shahzoda RIZAYEVA,
Orom nomli bog'cha-maktabning
4- «YE» sinf o'quvchisi.*

ONAM XOTIRASIGA

Kechalari mijja qoqmay alla aytgan,
Tetapoya bo'lib yursam, yalla aytgan,
Kechalari qo'rsam doim birga yotgan,
Mehribonim - onajonimni sog'indim.

Kamolimni ko'rmoq bo'lib duo qilgan,
Onajonim, desam suyib, quvnab kulg'an,
Ko'zlarimga g'ubor kirsa, til-la olgan,
Haloskorim, onajonimni sog'indim.

Jamolimga boqib-boqib, to'y may ketgan,
Dardlarini ichga yutib, qo'y may ketgan,
Osmon uzra mangu qush'dek kuylab ketgan,
Bulbulginam, onajonimni sog'indim.

Og'ushida yoz aylagan ayozimni,
O'xshashi yo'q mehri quyosh mumtozimni,
Shoir bo'lgin o'g'lim, degan ustozimni,
Sog'indim, oh, onajonimni sog'indim.

*Sardor XABIBULLAYEV,
Andijon viloyati, Jalolquduq tumani, O'zbekiston
besh yilligi
jamo'a xo'jaligi.*

Ajdodlar ruhini yod etmoq biz - yosh avlodning muqaddas burchimizdir.
Bobom Baqoxo'ja A'zamqori o'g'illari hayot bo'lganlarida bu yil 70 bahorni
qarshilagan bo'lar edilar.

Bobomning hayot yo'llari bizgao'rnakdir. Ulardan biz halollik, mehnatsevarlik, oliyanoblik, qiyinchiliklarni matonat bilan yengish, ilm-fanni puxta egallash, el-yurt, ishining fidoyisi bo'lishni o'rgansak arziyi. Bobom butun umrlarini bilim chirog'i bo'lmish o'quv darsliklarini nashrqa

HALOLLIK MEROS QOLGAN

tayyorlashga

bag'ishlaganlar. Ular mohirtarjimon, iste'dodli muharrir, o'tkir jurnalist bo'lganlar.

Bobomning bolalik yillari ma'shum 2-jahon urushi yillariga to'g'ri kelgan ekan. Otalari frontga ketgach ochlik, yetishmovchilik, urush va urushdan keyingi tiklanish davri qiyinchiliklariga qaramay, faqat

a'lo baholarga o'qib, o'rta maktabni oltin medal bilan tugatganlar. Bobomning adabiyotga ixloslari juda

baland bo'lgan. Dadamning aytishlaricha, bobom o'z zamonasining shoirlari she'larini yod olishni

juda yoqtirar ekanlar. Bir adabiy kechada G'afur

G'ulomning she'rini shu qadar qoyilmaqom qilib

o'qib beribdilarki, bundan ta'sirlangan shoiring

o'zi sahnaga chiqib bobomning peshonalaridan o'pib:

«Barakalla, o'g'lim, she'r o'qishda mendan ham

o'tib ketding», deb maqtagan va esdalik uchun qo'l soatlarini

sovg'a qilgan ekanlar. Adabiyotga bo'lgan havas bobomni o'sha davrning eng yirik ilm dargohi bo'lgan O'rta Osiyo dorilfununiga yetaklagan. Dorilfununning filologiya fakultetida tahlil olgan chog'larida o'zbek adabiy tilining yaratilishiga qiziqib qolib, o'zbek tili shevalari va o'zbek adabiy tilining shakllanishi xususida chuqur ilmiy izlanishlar olib borganlar, bir qancha maqolalari markaziy nashrlarda chop etilgan.

Bu oliy dargohni imtiyozli diplom bilan tamomlagan bobom o'zbek adabiy tilining tozaligi, uning keng imkoniyatlarini ochib berish, bor jozibasi bilan kitobxoniga yetkazish uchun butun umrlarini bag'ishlaganlar. Rus, arab, fors tillarini puxta bilishlari ish faoliyatlarida juda qo'l kelgan.

Hukumatimiz bobomning mehnatlarini munosib taqdirlagan. Ular Xalq maorifi a'lochisi, Respublikada xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi bo'lganlar.

Bobomning hayot yo'llari biz yoshlarni hozirgi farovon hayotimizning qadriga yetishga, ilm-fan cho'qqilarini chuqur egallashga, el-yurt, Vatan uchun fidoiy insonlar bo'lib yetishishga undaydi.

Men ham bobomdek inson bo'lishni orzu qilaman!

Azizzon A'ZAMOV,

Poytaxtdagi 110-maktabning 7- «A» sinf o'quvchisi.

SHUNI ANIQ BILAMAN

Bobojonimni mahallamizning yoshu qarisi Odil xoji ota deya ardoqlashardi. Chunki bobom hayotimizning mana shunday baxtli, farovon bo'lishi uchun o'z hissalarini qo'shganlar. Suroni urush yillarida fashist bosqinchilari bilan jang qilib, ona yurtimizga yorug' yuz bilan qaytganlar.

Shundanmi, bobom tinchlikni juda qadrige yetardilar. «Ko'rsatganiga shukur», deya biz nabiralarini erkalab, suyardilar. Biz ham ularni juda yaxshi ko'rardik. Atroflarini o'rab olib, jang xotiralaridan so'zlab berishlarini iltimos qillardik, rivoyatu hikoyalarini maroq bilan tinglardik. «Bolajonlarim, bu tinch va farovon kunlarimizning qadrige yetinglar», deya nasihat qilishni kanda qilmasdilar ular...

Hozir bobojonim ham, Muhamram xoji buvijonim ham oramizda yo'qlar. Har yili 9 may - Xotira va Qadrlash kunida ularning

9 nafar farzandlari, 36 nabira va 40 dan ziyod evaralari qabrlarini ziyorat qilamiz, nomlarini yod etamiz. Buva va buvijonimning dono maslahatlari, o'gitlari hamon yodimizda. Ularga amal qilsak, kam bo'lmaymiz, kelajak hayotimizda qoqlaymymiz. Men buni aniq bilaman.

*Shuhrat ODILOV,
Toshkent shahar, Shayxontohur tumaniidagi 37 - maktabning*

8 - «B» sinf o'quvchisi.

YODIMDASIZ, ONAJON!

Bolaligimdan oyijonimning ertaklarini eshitib dunyon tanidim, ularga ishonib ulg'aydim. Oyijonim ertaklarga qo'shib o'zlarining ko'rgan-kechirganlarini, boshidan o'tgan og'ir kunlarni ham so'zlab berardilar. Hayotning faqat yaxshi kunlardan, baxtu quvonchlardan iborat emasligini ham qayta-qayta ta'kidlardilar. O'sha paytlarda yosh ekanman, g'am nima, armonimaligini tushunib yetmagan ekanman. Mana, hozir oyijonimning diydorini ko'rish, ular bilan to'yib-to'yib gaplashish armon bo'lib qolgan...

Bir kuni oyim og'ir betob bo'lib qoldilar. Ulardan ajralib qolishdan juda-juda qo'rardim. Ajal biz bilan kengashib o'tirmas ekan. Oradan hech fursat o'tmay, onam olamdan o'tdilar. Dunyoda mendan baxtsizroq odam yo'qedi go'yo. Hanuz onajonim siyosini unuta olmayman. Xayolan ular bilan gaplashaman: «Onajon, tug'ilish bor, o'lish bor...» degan so'zlarining hamon yodimda.

Menga dalda bo'ldi nasihatlariningiz.

Ko'nikdim, sabr topdim.

Tushlarimga kirsangiz, qanchalar xursand bo'lishimni bilsangiz edi.

Yonimda bo'imasangiz ham, yodimda yashayapsiz, oyijon!

*Laylo MIRZALIYEVA,
Toshkent viloyati, Chinoz tumaniidagi 26 - o'rta maktabning*

9 - sinf o'quvchisi.

ESHIK OLDIN GUL QILAR NARXON

(Onam Savriniso Toshmat qiziga bag'ishlayman)

Ko'pdan buyon Narxon qiz
Totar betob, bedarmon.
-Bandaman,-deydi,-ojiz,
Ollohdan so'rар darmon.
Oddiy bir qiz bolaman,
Ilomdir panohim.
Arsh-a'loga yetgaylor,
Manim chekkan uh, ohim.
Tabiblarni kezdim men,
Bormagan joy qolmadi,
Kundan-kunga ozdim men,
Birorta naf olmadim.
Biris u dedilar,
Birisu dedilar,
Biri der, ta'sir qilgan,
Oyoqqa suv, dedilar.
Ilon zahrin tortdim ham,
Qolmadi bo'ri yog'i,
Topilmay qoldi malham,
Ne bo'ladi buyog'i.
Bir kun og'rib oyog'im,
Olovdek qizir tanim.
Cho'g'dek yonsalar tanim,
-Uh,-tortib, dedi onam.
Nima qilay, jon qizim,
Qo'ldan kelar choram yo'q.
Shukur qilgin yulduzim,
Chehrang ochiq, ko'ngling sho'x.
Deb jilmadi qoshimdan,
Hijolatda tursa ham.
Chir aylanib boshimdan
So'zin etardi davom.
Bir kun o'ynab ketarsan,
-Dardni deydilar - qo'noq.
Maqsadingga yetarsan.
Bu dunyoda bir qadam,
Yulmagan inson ko'p.
Bu dunyoni ko'z bilan,
Ko'rolmagan inson ko'p.
Qiz qabini xush ko'rdi,
Qoldi hinchil orom,
Qush uyguda tush ko'rdi,
Tushida Xiz Bobom.
Der,-Betobsan jon qizim,
Gumohing nedir bolam.
Ollohim bergay to'zim,
Dilni chil qildi nolang.
-Qanday gunoh Jon bebo,

To'lmay turib o'n beshga.
Bo'Imaganman men jafo.
Na o'zgaga na xonga.
Yengi yo'q ko'yaklarni,
O'zimga ep ko'rmadim,
Charchatib so'ngaklarni
Saqich chaynab yurmadim.
Yerga tushsa non ushoq,
Oldim darrov egilib,
Yerga tushsa don boshoq,
Turmadim men kerilib.
Goh duch kelsa keksalar,
Salom berib o'tdim men.
-Rahmat qizim, - desalar,
Shodon bo'lib ketdim men.
Ko'chada ham, uya ham,
Odobni men buzmadim.
Qo'shni bilan men mudom,
Orani hech uzmadir.
Qarilarga yo'l berdim,
-Baraka top, - dedilar.
Momolarga qo'l berdim,
O'yna, kul, chop, dedilar.
Quloq osdim har doim
Valilarning so'ziga.
Onamning qilib rayin,
Tik boqmadim yuziga.
Menda ham bor nomus, or
O'zligimni saqlayman.
Har ishda bo'lib hushyor,
O'z burchimni oqlayman.
Vijdonimni, sha'nimmni
O'zgalarga sotmasman.
Vaysaqi yosumondek,
Safsatalar aytmasman.
-Yomon otga ming qamchi,
Yaxshiga-biri yetar.
Donoga sir aytang gar,
Yuraging kiri ketar.
Notovonsan, bilaman,
Intil bo'lishga bardam.
Aytganimni qilsang sen,
Beraman o'zin yordam.
Tan sog'iqin har kishi.
Qadrini bilmoq kerak.
Insoniylik har ishni.
Ko'ngidan qilmog kerak.
Choy ich qizim, -deganda

Uyg'onib ketdi Narxon
Ko'rgan tushin shu onda
Onaga qildi bayon.
-Qanday gunoh qildim men
Onajon, aytib bering.
Birovning bo'lsa haqqi
Tezroq siz qaytib bering.
Ona-bola ikkisi,
O'tgan umrni eslab
Eslab bir voqeani
Ko'z ochildi charaqlab.
Aldab bir kun onasin
Turib erta saharda,
Dugonasi Xol bilan,
Tushgan ekan shaharga.
Ona sho'rlik shomgacha
Kuta-kuta qaridi,
-Kutay der tokaygacha
Qay ko'rgilik bor edi?
Bilib, qilgan gunohin
Xursand bo'lib ketdi qiz
Haq tinglar go'yo ohin
Orzusiga yetdi qiz.
Oyi, Xizr Bobomga
Gunohim bayon etsam.
Boshimni egmay g'amga,
Tezda tuzalib ketsam...
Oradan o'tib bir kun
Uxlar edi barcha jon.
O'tgan edi yarim tun,
Tush ko'rdi yana Narxon.
O'sha sirdan Xizr Bobo
Narxon dan so'rар ahvol.
-O'sha kungi so'roqqa,
Javob bergen,-der darhol,
-Aldab bir kun onamni
Turib erta bahorda
Qlib o'rtog'im Xolni
Tushibman men shaharga.
Onajonim o'sha kun
Chekibdi rosa qaygu.
Butun qalbin parchalab,
Ichgandek bo'bdii og'u.
So'ng der-og tir oyog'im
Bog'langanman yostiqqa
Tinchlik hermas har bo'g'im,
Lekin yo'q yara-chaqa
Yolg'on yashiq gapirsang

Ernazar RO'ZIMATOVA

Obro'ga putur yetar.
Halovating yo'qolib,
Baxt ham qo'ldan ketar
Bormi yo boshqa sabab?
Aytgin qizim, bo'lsa sir.
Kir suvin yo'lga to'kib
Kasalga bo'lding asir.
Yo'ldan o'tgan har odam,
Ranjib, so'kib o'tdilar
Nafratin dildan shu dam,
Senga to'kib o'tdilar.
Ba'zilar oqar suvg'a
Has-cho'p tashlab qoladi.
Bir bechora chelakda,
Ichmoqqa suv oladi.
Ko'payadi notavon
Aytgin, kimdan ko'ramiz?
Ish ham ketmas goh ravon
Pishmaganmiz, g'o'ramiz.
Aytganimni qilsang bajro
Tez tuzalib ketasan.
Ko'rganlar ibrat olsin,
Maqsadingga yetarsan.
Xatosin bildi Narxon
Maqsadlari barqaror.
Yorishib dili shu on,
Malhamin topib borar.
Tezda turdi tuzalib,
Eshik oldin gul qildi.
Ko'rgan qoldi angrayib,
Duo qadrin u bildi.
Ko'cha-kuy tozalanib
Musaffo bo'ldi havo.
Ko'rganlar rahmat ayib,
Narxonni qildi duo.

MUSTAHKAM

Pkuzatishlari, 27 yillikish
tajribasiga ega, oliy
toifali fizika fanio'qituvchisi Mirzarahim Qurbonovning
namunali darslari, yana fidoyi, oliy

toifali, matematika fani ustoz

No'monjon O'rmonov, oliy

toifali, «Xalqlar do'stligi»

ordeni nishondori, Bobur

mukofoti sovrindori,

ona tili

A o'qituvchisi

Shermuhammad

Eshmatov, Cho'ipon

mukofoti

sovrindori, Xalq

fidoyisi, rus tili

o'qituvchisi M.Mirzayev,

Xalq ta'limi fidoyisi,

matematika fani o'qituvchisi

J.Qodirov, M.Baratov, R.Otaboyeva,

I.Qoratoev, tarix fani o'qituvchisi

M.Soyibnazarova, O. Umurzoqov kabi

muallimlarning xizmatlari beqiyos. Litsey-

bitiruvchilarining 95

foizi Oliy o'quv

yurtlarida muvaffaqiyatl

o'qimoqdalar. Bilim kuchli maskanda

o'quvchilarning quroli ham bilim bo'ladi.

Litsey-internat direktori, oliy toifali ustoz

Adhamjon aka Tashtanovdan yutuqlar sirini

so'raganimda, u shunday javob berdi.

-Litsey-internatimiz 1994 yili tashkil

topgan. E'tibor bergandirsiz, asosan

matematika va iqtisodiyotga

yo'naltirilgan. Avvalo faoliyat

ko'rsatayotgan ustozlarimiz kuchli

bilimli, yangilik va izlanishdan

charchamaydilar. Ular o'zlarida bor

bilimni o'quvchilarga yetkazishni bosh

maqsad qilib olganlar.

Biz 6-sinfni tamomlaganlarni imtihon

asosida litseyimizga qabul qilamiz.

Bizda qat'iy intizom yo'lga qo'yilgan

bo'lib, o'quvchilar yotoqxona bilan

ta'minlanadi. Ularga uch mahal

issiq ovqat beriladi. Bo'sh

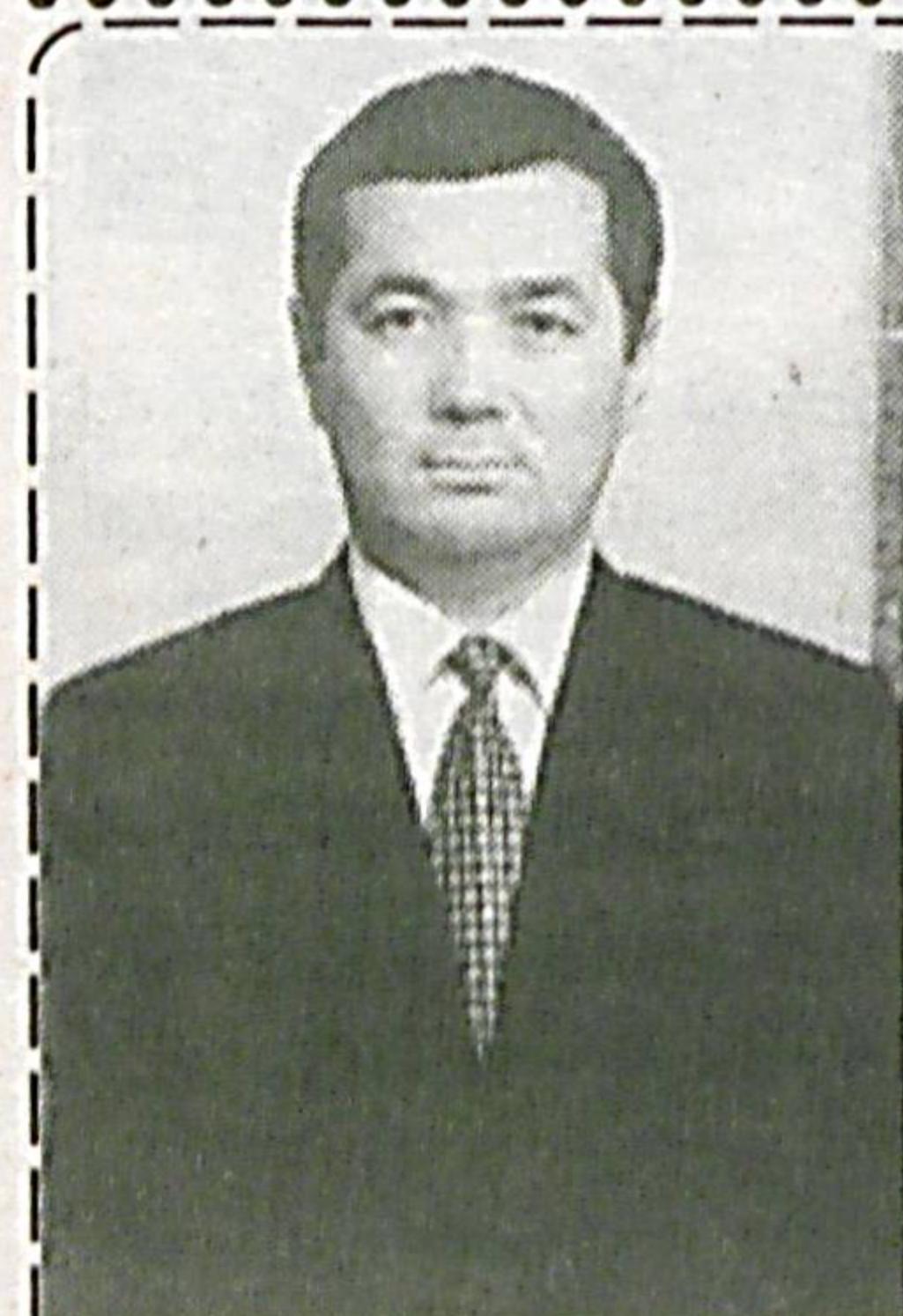
A vaqtлarni to'garak va

akutubxonada

o'tkazadilar. Litseyda fan oyliklari
o'tkaziladi. O'quvchilar yildan-yilga
bu oyliklarni yanada qiziqarli, yanada
jonli o'tkazishyapti. Kompyuter
xonalar, internet tarmoqlari ham
o'quvchilarimiz xizmatida. Siyosiy
soatda esa o'quvchilar haqiqiy
diplomat bo'lishadi. Ular siyosiy va
ijtimoiy yangiliklarni mushohada qilib,
bahslashib, o'zlarining fikrlarini,
qarashlarini bildirishadi. Xullas, agar
bir kuningizni o'quvchilarimiz
davrasida o'tkazsangiz, ulardagi
uyg'oq qalb harortati, bilimga
tashnaliklarini his qilasiz. Beixtiyor
siz ham dars o'tishga kirishib
ketsangiz ajab emas...

Adhamjon akaning gapida jon bor.
Bilimga tashna qalblarni qondirish, ularni
ulg'aytirib, kelajakka tayyorlamoq darkor.
Bugungikundabilimyo'nalishlariga qarab,
o'quvchilar saviyasiga ko'ra faoliyat
yuritayotgan bunday maskanlarining
obro'yi tobora ortib borayotgani bejiz
emas. Chunki ular o'quvchilar kelajagi
uchun birinchi pillapoya vazifasini o'taydi.

Muhammara PIRMATOVA.

litsey-internati Andijon viloyati Xalqta'limi
boshqarmasi reyting ko'rsatkichlari
bo'yichayuqori o'rinniegallab kelmoqda.
Bunga sabab o'quv dargohi izlanish va
intilishda to'xtamaganligidadir. Ingliztili
o'qituvchisi D.Shokirovning
«O'quvchilarini tezkor usulda testga
o'rgatish» mavzusidagi ilmiy ishi, 1-toifali
ustoz, ingliz tili o'qituvchisi Yo'ldoshali
Ismoilovning Isroil davlatiga tajriba
almashish uchun safari, M.
Sotvoldiyevaning EHM dasturini
tayyorlashi, Kattabekovaning biologik

litsey-internati Andijon viloyati Xalqta'limi
boshqarmasi reyting ko'rsatkichlari
bo'yichayuqori o'rinniegallab kelmoqda.
Bunga sabab o'quv dargohi izlanish va
intilishda to'xtamaganligidadir. Ingliztili
o'qituvchisi D.Shokirovning
«O'quvchilarini tezkor usulda testga
o'rgatish» mavzusidagi ilmiy ishi, 1-toifali
ustoz, ingliz tili o'qituvchisi Yo'ldoshali
Ismoilovning Isroil davlatiga tajriba
almashish uchun safari, M.
Sotvoldiyevaning EHM dasturini
tayyorlashi, Kattabekovaning biologik

MA'NAVIYAT

DEHQONLARI

...Maktabda yangi o'quv yilidan xabar beruvchi birinchi qo'ng'iroq yangradi.

Chehrasi kundek

Oliygohi o'zbek tili va adabiyoti kullyotining 1-bosqich talabasi ekan. O'qituvchilar oilaviy sulolasining uchinchi avlod!

MOHIR RAHBAR: Muhabbatxon opaning o'quvchilar viloyat fan olimpiadalarida hamisha peshqadam.

Jamoasi ahil va inoq!

Ustoz haqida so'z

Ergash aka kamsuqum, ochiq fe'l odam ekanlar - birpasda «til topishib» ketdik.

Men ham bir zum bolaligimga qaytdim - entikib

OMAD KALITI

QADAMIDAN O'T CHAQNAGAN QIZ

qo'ydim...

-Men Muhabbatlarni 8-sinf daliga qabul

qilib olganman. Yaxshi-yomon kunlarni boshdan kechirdik. Upaytlarda o'qishning yarmidan ko'pi dalada o'tar edi. Hali «ovosh»ga, hali paxta terimiga... Lekin shunday davrda ham qo'llidan kitob tushmagan.

Muhabbat 'sinf sardorligini qoyillatar edi, ishdan bo'yin tovlaganni joyiga qo'ndirib, ishni do'ndirib qo'yar edi. Mening o'ng qo'lim edi-da! Shuning uchun ham sinfga ish topshirib, tepasida qarab turishimga hojat yo'q edi. Ilgari menunga sinf rahbari edim, endi esa u menga maktab rahbari! Shundan boshim osmonga yetadi. Omadingni bersin, Muhabbat qizim, deyman.

Omad kaliti nimada, bilasizmi? Tirishqoqlik va talabchanlikda! Kimki astoydil harakat qilar ekan, hech qachon yutqazmaydi!

-Muhabbatxon o'qituvchilik faoliyatini 45-maktab yetakchiligidan boshlagan, -deydi biz bilan suhbatda «Assalom, O'zbekiston!» studiyasining bosh rejissori Xojiqbar aka. - O'shanda maktabda drama to'garagi tashkil qilganimiz haligacha esimda. Viloyat ko'rígiga chiqib, 1-o'rinni egallaganmiz. Albatta anchagina mukofot puli ham olganmiz. O'sha pulning hammasiga ruboblar, royal, sahna bezagi uchun pardalar sotib olganmiz. To'garakni tashkil qilish taklifi Muhabbatxondan chiqqan. Ey, bunaqa ishlarga zuvalasi pishiqliq. Bekorgatez orada tarbiyaviy zavuch bo'Imagan.

Mana, omad kaliti nimada ekan! Tashabbuskorlik va tashkilotchilikda! Muhabbatxon opabujihatlarni birovdan qarz olmagan, ular ustozning qon-qoniga singib ketgan ekan. Qoyil!

-Muhabbatxonning sinfa aytgani-aytgani, degani degan edi, - deya xotirlaydi Saido opa. - Qani, birorta shumtaka topshiriqdan bosh tortib ko'rsin-chi! Oladiganini olardi-sinf majlisida boplab «tuzlar» edi. Muhabbat bilan hazil ketmaydi, deyishar edi uchiga chiqqanlar ham. Hozir ham shunday- bir tuki o'zgarmagan! U rahbarlik qilayotgan hozirgi maktab ham tumanimizning manaman degan maktabi!

NIHOYAT, QO'L BO'SHAGANDA...

Muhabbatxon opa oddiy, odamshavanda ayol ekanlar.

- Mehamonlar bilan ushlanib qoldim, - dedilar opa uzr ma'nosida, - Xafa bo'lmaysizda, muxbir uka ...

-Bugungi, hamal to'yingiz bilan «Tong yulduzi» ning ko'p ming sonli mushtariylari nomidan tabriklayman, - dedim men. - Siz bilan suhbatlashgunga qadar bekor o'tirmadim- siz haqingizda bir dunyo gaplarni bilib oldim! Ochig'i, sizga juda ham havasim kelib ketdi, ustoz!

Sizdek ma'naviyat dehqonlari bor bo'lsin, omad sizlarga hamisha yor bo'lsin!

EHTIROMALAR TASHRIFI

Men ustozlarni zahmatkash dehqonga qiyosladim. To'g'ri topibmanmi? Sizga yoqdimi? Mehnatlarida uyg'unlik bor-da!

Muallim... Jamiyatimizning eng fidoiysi ham, eng hokisori ham ana shu mo'tabar va kamtarin inson! Shu fikrimgan imadeysiz? Lekin biz shu ulug' zotni qadrlashni - hurmatini joyiga qo'yishni eplay olayapmizmi?

Bizma'naviyat dehqonlarini kaftimizda olib yurmog'imiz zarur!

...Bugun men ajib ehtiromlarning tashrifiga guvoh bo'ldim. Toshkent viloyati, Zangiota tumani markazida sodir bo'lgan quvonchli voqeani sizga ta'riflab bermasam «tars» etib yorilib ketsam kerak-ov! Nega deysizmi? Unda men esa jon-dilim bilan so'ylab beray:

Tuman markazidagi hokimiyat binosi ro'parasida 14-o'rta umumta'lim maktabi joylashgan. Vaqt peshinga oqqanda uning devorlari shogirdlar ustozi, sobiq sinfdoshlar tashrifidan yorishib ketdi!

Ular maktab rahbari Muhabbatxon opa Halilovning hayotidagi qirqinchidavon-hamal mavsumi bilan qutlash uchun yig'ildilar.

OILAVIY SULOLANING

GUL-LOLASI

Avvalo yaxshilab tanishib oling: Muhabbatxon Halilova. Matematika fani o'qituvchisi. Xalq Ta'limi a'lochisi. Aspirant. Mirzo Ulug'bek nomidagi Milliy Universitet aspiranturasining geometriya bo'limi 2-bosqichida sirtdan o'qir ekanlar. Kelgusi yili matematika fanlari nomzodi degan sharafla unvon sohibasi bo'ladilar. Farishtalar o'min desin! Niyatingizga yeting, Muhabbatxon opa!

MEHRIBON ONA

Ikki nafar farzandlari bor. O'g'illari 7-sinfda, qizlari Mo'tabarxon esa Nizomiy nomidagi Toshkent Pedagogika

ukaning ichida yakkayu yolg'iz qiz-da! Fe'l-atvori ham xuddi shunga mos, o'g'il bolacha! Bu tomoni otalari Ravshan akadan, bolalarga mehr esa onalari Manzura ayadan o'tgan ekan. Manzuraxon aya boshlang'ich sinf o'qituvchisi bo'lganlar.

- Muhabbat jamoatchilik asosidagi tashkiliy ishlarda, davlat ishida juda qattiqko'l-, -deydi uning sobiq sinfdoshi, eng yaqin dugonalaridan biri - Toshketdag 300- maktab litseyining fizika fani o'qituvchisi Saidaxon opa Mansurova. - Ish desa hamma narsadan voz kechib yuboradi. Qadamidan o't chaqnaydi-ishiga pishiq-puxta! Men dugonajonimni qirq yoshi bilan chin dildan qutlayman!

- Bolalik xo'p ajoyib narsa-da! - deyman Saido opa xotirotsari yetaklab. - Bolalik - beg'ubor davr! Aytingchi, sizlar o'qigan sinfni qizlar boshqarishgan deyishdi, shu rostmi?

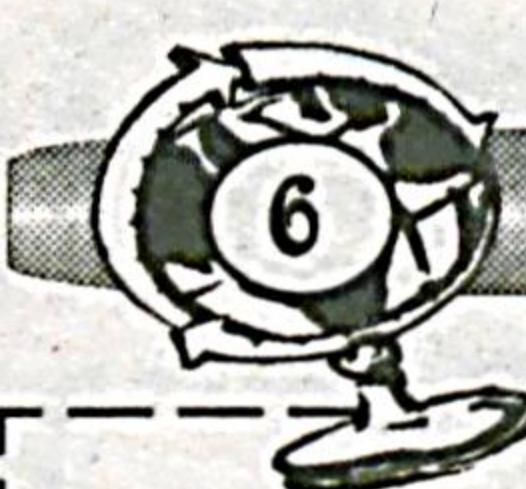
- Rost bo'lganda qandoq! - Saidaxon opaning yuzlariga tabassum yoyildi. - Tartib-intizom tizgini Muhabbat ikkalamizning qo'limizda edi. Lekin hamma tadbirlarning tepasida Muhabbat turardi.

- Bola boshdan, deganlari to'g'ri ekan-da? - deyman.

- To'ppa-to'g'ri. Muhabbat bilan bir partada o'tirib, birga o'qiganmiz. Matematikaga zehni zo'r edi. Men esa fizikadan yaxshi edim. Ikkalamiz bir-birimizga yordamlashib- «Ustoz», «shogird» bo'lganmiz, ana shunaqa! - G'ururlanib qo'yadilar Saidaxon opa.

ERGASH AKANING FAXRI

Muhabbatxon opaning tashkilotchi sifatida ko'zga tashlanishida sinf rahbarlari Ergash aka G'ulomovning hissalarini katta bo'lgan ekan. U kishi bilan suhbatlashishni intizor bo'lib kutdik.

Aziz bolajonlar! Sizlarga bir olam quvonch va shodlik ulashuvchi, tinglaganingizda beixtiyor o'zingiz ham jo'r bo'lib ketadigan, shoir Anvar Obidjon qalamiga mansub Eshmat o'g'li Mamajon!, Qulog'im sizda domlajon..., deyà boshlanuvchi

BOBONGGA BALLI, MOMONGGA HAM!

quvnoq qo'shiqni kim ijro etganini bilasiz-a? Ushbu siz sevib tinglaydigan qo'shiq Mustaqillik bayramining 2 yilligi arafasida ijro etilgan va hamon sevimli qo'shiqlarimiz qatorida kuylanmoqda. Ana shu quvnoq qo'shiqning ijrochisi el sevgan hofiz Nuriddin Haydarovdir. O'zbekiston xalq artisti N.Haydarov o'zining barcha kundalik yumushlarini bir tarafga qo'yib, «bolalar, tanaffus»... deya siz bilan dildan suhbatlashmoqchi.

-Qorako'z bolajonlarim, men Toshkent viloyatining Oqqo'rg'on tumanida tavallud topganman. 5-sinfgacha shu yerdag'i maktabda tahsil olib, ota-onam asli Farg'onaliq, bo'lgnaliklari bois, oilaviy sharoittufayli Farg'ona viloyatining Quva tumanidagi Akbarobod qishlog'iga ko'chib o'tganimiz sababli maktabni shu yerda davom ettirganman.

Bolaligim qishloqda o'tgan. Olimizda 4 nafar qizlar orasida yolg'iz o'g'il bo'lgnanim bois, dadam doimo ko'klarga ko'tardi, shu sabab biroz erkaroq o'sganman.

To'g'risini aytsam, maktabda hamma fanlarga birdek qiziqmasdim. Adabiyot, tarix, astronomiya kabi fanlarni sevib o'qirdimu qolganlarini esa zaruriyat tufayligina o'zlashtirardim. Ammo badiiy asarlarni ko'p o'qirdim. O'qiganim sari «Sariq devni minib», «O'zbek xalq ertaklari», «Farg'ona tong otguncha», «Ufq» kabi asarlardagi qahramonlar hayotiga bo'lgan qiziqishim tobora ortardi.

Bilasiz, qishloqda bolalar uchun doimo yumushlar bisyor. Hech kim ko'chada bekor yurmasdi, bekorchi yurishga uyalardi ham.

5-sinfdaligimdayoq dalada otam bilan ketmon chopardim. Biz bolalarni yaganaga, paxta terimiga olib ketishardi. Hammasinga ulgurish lozim.

O'g'il bola emasman-mi, goho sho'xligim tutib, sinfdosh qizlarning jahlini chiqarib, narsalarini yashirib qo'yardim. Ular mening bu qiling 'imdan xafa bo'lishib, hech ma'nili gaplashishmasdi, chunki doimo sochlaridan tortib janjal chiqarardim-da yoki sochlarini sekin bir-biriga bog'lab

ketardim. Ayniqsa Muhabbat, Qoriyaxon kabi qizlar mening gaplarimga hech ishonmasdi. «Ishonmasalaring ishonma!», - derdim g'o'ddayib, mana ko'rasanlar, baribir mening aytganim bo'ladi.

Halimaktabga bormasimdan oq qalbimda san'at olamiga kuchli qiziqish uyg'ongan, chunkionam rahmatli, joylari jannatda bo'lsin, Tursunoy opaning ovozi juda shirali bo'lib, xalq qo'shiqlarini maromigayetkazib aytardi.

Esimda, o'sha paytlarda musiqa asboblari kam bo'lardimi, qancha xarxasha

qilsam ham ota-onam rubob olib berolmagan edi. Taxtachaga uzun sim tortib olib uni barmoqlarim bilan ting'illatib, baland ovozda ashulalar xirgoysi qilib yurardim. Maktabga borganimdan so'ng tuman markazidagi musiqa to'garagiga qatnay boshladim. Mening qiziqishim o'tkincha havas emasligini bilgan otam yap-yangi rubob olib keldi, go'yo men uchun bu kun bayram edi. Rubobimni olganimcha to'garakka shoshildim. Ilk ustozim O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist Muxtorjon Teshaboyev to'garakda bizga musiqadan dars o'tardi. 6-sinfdaligimda maktab sahnasida «Sog'insam otajonim» nomli qo'shiqni ijro etdim. So'ngra bu qo'shiqni qishloq radiouzelidan kuyladim.

Qancha olqishlar bo'lgan edi ota-onam sha'niga. Iliq so'zlar aytlib, qishloq doshlarim falonching o'g'li deyishgandi.

Keyinchalik 8-sinfga o'tganimda Moskva shahriga (VDNX) ko'rgazmagaborib qo'shiq kuyladim. Faxriddin Umarov, Tavakkal Qodirov, Sherli Jo'rayev kabi el sevgan san'atkorlarning qo'shiqlarini sevib tinglardim va

ularning qo'shiqlarini kuylardim.

Maktabni tugatganimdan so'ng Farg'ona Davlat Pedagogika Oliyohida tahsil oldim. Ikki-uch yilcha matabda dars berdim. So'ngra 1979 yili Toshkentga Qoriyoqubov nomidagi filarmoniyaga ishga keldim va

qo'shiqlar ayta boshladim. Rosti, o'z ovozim bilan elga tanildim, lekin bolaligimda rassom bo'lishni orzu qilganman. Bahor gullarini, tabiat manzaralarini, kengliklarni suratlarini chizishni yaxshi ko'rardim. Yana qo'shiqqa qaytsam, men shoir tanlamayman. O'zimga yoqadigan mazmundor she'rlar bo'lsa qo'shiq qilib kuylayveraman. Ko'pchilik mendan qo'shiq kuylayotganingizda niroyatda jiddiysiz, buning sababi nima, deb so'radyi. O'zi hayotda ham o'ta jiddiymen. Hadeb bo'lar-bo'lmash joylarga o'zimni urib ketavermayman. Qo'shiq kuylayotganida ham san'atkor odobiga qat'iy rioya qilaman.

-Hozirda Toshkent shahar Ichki Ishlar Bosh boshqarmasining Ma'naviyat markazida boshliq lavozimida faoliyat ko'rsatayotgan Nuriddin Haydarovdan farzandlaringiz orasida san'at yo'lini tanlaganlari bormi? - deb so'radik.

-Hozircha yo'q, - dedi xonanda. - Katta qizim Nigoraxon - Sharqshunoslik Oliyohi talabasi, Nodiraxon - litseyda tahsil olmoqda, Umidaxon - savdo kollejida, Gulmiraxon esa tibbiyot kollejida talaba. O'g'lim Xojiakbar - 7-sinfda, Jasurbek esa 5-sinfda o'qishadi.

-7-may kuni Xalqlar Do'stligi saroyida konsert dasturingiz bo'larekan. Ushbu dasturdan bolajonlarga atalgan qo'shiqlar ham joy olganmi?

-Budasturimda go'daklar uyidagi bolatilidan aytildigan ashulam bor. Kelajakda bolalar uchun yana yangi qo'shiqlaryaratishni niyat qilganman, buni albatta amalga oshiram.

-Yurtimizning qo'shiqsevar bolajonlariga tilaklaringiz.

- Beg'ubor bolalikning beg'ubor qalbli bolalari «Bobongga balli, momongga balli, otangga balli, onangga balli», kabi olqishlarni olib, yayrab o'saversinlar. Ular qiyqirishib o'ynayotgan yurtimiz kengliklari mudom yaxshilikka, osmonimiz musaffolikka, zaminimiz esa tinchlikka makon bo'lsin!

Jamila ERDONOVA suhbatlashdi

QO'SHIQ SEVARLAR BAYRAMI

YAqinda O'zbekiston Davlat konservatoriyasida Mirzo Ulug'bek tumani Xalq Ta'limi bo'limi va tuman Qo'shimcha ta'lim majmuasi hamkorligida «O'zbekiston Vatanim manim» qo'shiq bayrami an'anaviy

bolalar ko'rik-tanlovining yakuniy bosqichi bo'lib o'tdi. Tanlovida Qo'shimchata'lim majmuasi badiiy havaskorlar jamoalari hamda tumandagi 222-, 35-, 50-, 187-, 210- umumta'lim maktablar hamda 101-kar-soqov maktab-internatidan ham san'atsevar o'quvchilar ishtirok etdi.

Shuningdek, tuman Qo'shimcha ta'lim majmuasidagi «Shodlik», «Yoshlik» klublarida tashkil topgan raqs jamoalari, doirachilar dastasi, «Yulduzcha», «Bulbulcha» dastalari, xor jamoalari, xalq cholg'u asboblari va folklor jamoalari qatnashdi.

Ayniqsa, 101-kar-soqov bolalar maktab-internatining raqs jamoasi ijrosidagi tojikcha «Lazgi» raqsi, 286-maktab o'quvchisi

N.Zoitovning «Ona» qo'shig'i, 205-maktab o'quvchisi D.Rahimova ijro etgan xorazmcha raqs atrofdagilarga birdek ma'qul bo'ldi.

Shahar bosqichida g'olib deb topilgan o'quvchilar va jamoalar Respublika miqyosiga yo'llanma oldilar.

*Shirmonoy ASRANOVA,
Qo'shimcha ta'lim majmuasining ma'naviyat va
ma'rifat bo'lim boshlig'i.*

«Istiqlot umidlari» to‘garagimizning navbatdagi mashg‘uloti do‘stlik uchrashuviga aylanib ketdi, desam mubolag‘a bo‘lmaydi. Sababi, Toshkent viloyati, Chinoz tumanining «Chinoz hayoti» gazetasi qoshidagi «Yosh qalamkashlar» to‘garagi a‘zolari mehmonimiz bo‘lishdi. Yosh qalamkashlar bir-birlaribilantanishib olishdi. Ijodlaridan namunalar o‘qib, fikr almashishdi.

- To‘garagimiz a‘zolari ijodidan namunalar gazetamizning «Sirdosh» nomli sahifasida berib boriladi, -deydi to‘garak rahbari, Chinoz tumanining «Chinoz hayoti» gazetasi muxbiri Gulbahor Ortiqxo‘jayeva. - Bu esa ularni ilhomlantiradi. Bolalar bilan uyushtirgan ijodiy muloqotlarimiz, mashg‘ulotlarimiz ta’sirida ularda adabiyotga, badiiy ijodga, jurnalistikka kasbiga mehr uyg‘onayotganini, qalam bilan birga bo‘lish ularning qismatiga

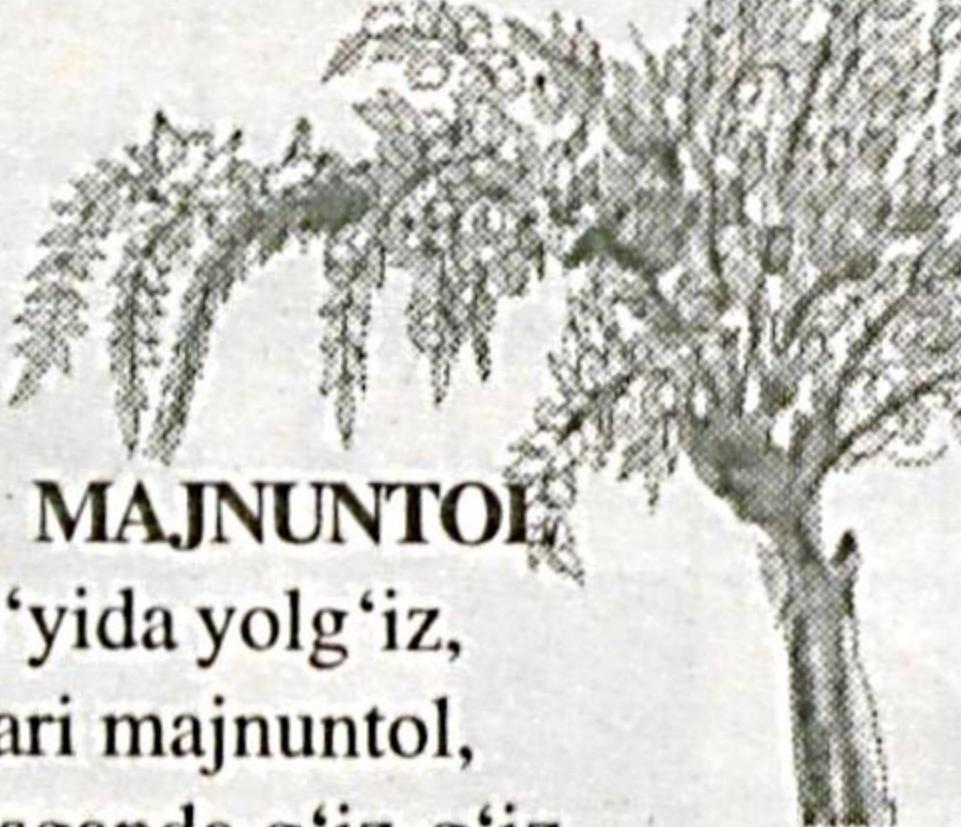
BIR KUN...

Bahor keldi shodlik boshlab, Qishdek darding qarisin. Osmo yig‘lar, sen yig‘lama, Ko‘zdan yoshing arisin.

Yetar shuncha azob chekding, G‘aming alami bormi? Kundek kulib qara axir, Endi keng dunyo tormi?

Falak ko‘z yoshi tinmasa, Qayg‘udan toshsin ummon. Qanot qoqqan orzuingga, Bir kun yetasan, ishon!

*Umida NURMUHAMMEDOVA,
3 - o‘rta maktabning 9 - sinf
o‘quvchisi.*

MAJNUNTOLO

Anhor bo‘yida yolg‘iz, Turgan qari majnuntol, Shamol esganda g‘iz-g‘iz, Sochlaringni yig‘ib ol.

Ajib hodisalarining, Guvohisan majnuntol. Siru asroring ochib, Bizlarni qoldirgin lol.

Do‘sting bo‘lay men sening, Sirdoshim bo‘l sen mening. Kelsam anhor oldiga, Chaqiraqol yoningga.

*Shamsiddin MEDETUV,
35 - o‘rta maktabning
11 - sinf o‘quvchisi.*

aylanayotganini sezyapman. Yaqinda to‘garagimiz a‘zolaridan bri-yosh deputat, shahrimzdagi 2-o‘rta maktabning 11-sinf o‘quvchisi, «Umidli yoshlar» klubining prezidenti Xasan Hotamov bilan uchrashishdi. Darvoqe, Xasanning o‘zi ham to‘garagimizning faol a‘zosi edi.

To‘garagimiz a‘zolarining kitobga mehrlari bo‘lakcha, kutubxona ularning eng sevimli maskani. Haftaning har juma kunlari tahririyatga yig‘ilib, ijodlaridan namunalar o‘qishadi. O‘qigan kitoblarini muhokama qilishadi...

To‘garak a‘zolarining she‘r va hikoyalari, qatra va lavhalari, chizgan rasmlari to‘garagimiz a‘zolariga juda yoqdi. Ular ijodidan namunalarni sizning e‘tiboringizga ham havola qilishni lozim topdik.

ONA

Yo‘q bo‘lsa amaling, yuz o‘girsa do‘st, Onangga farqi yo‘q, onang suyadi. -Onajon,-deb uning tiz cho‘k poyiga, Oq sutin oqlashga yetmaydi umr. Bilgin, ona borki, olam munavvar, Bir umr mehnatga yetkazma putur!

*Odina NAZAROVA,
Toshkent viloyati, Bo‘ka tumanidagi 1 - o‘rta maktabning 7 - «G»
sinf o‘quvchisi.*

Bizning to‘garak

Hayot deb atalmish ulkan charxpak, Aylanib turarkan to‘xtamay bir zum. Ona-chi, bolam deb bo‘lar jonsarak, Betob bo‘lsa farzand bo‘larkan dilkun. Omad bizdan yuzin o‘girsa butkul, Kim yig‘lar, kim kular, ona kuyadi.

Qadim o‘tgan zamonda Mardon ismli juda odobli, kamtar va ishchan bir bola yashagan ekan. U odamlarni kuldirishni, xursand qilishni yaxshi ko‘rar ekan.

Bir kuni qo‘liga qog‘oz-qalam U xuddi jonlidek chiqibdi. masxarabozga aylanib qolsam», o‘tkazibdi u...

Yarim tunda mo‘jiza ro‘y beribdi: jon kiribdi. U Mardonning orzularidan Qo‘liga mo‘yqalam olib, rangli yotgan Mardonning yuzlarini bo‘yab qichqira boshlaganda u yana Tong otibdi. O‘rinlarni o‘g‘lini ko‘rib; tanimay qolibdi. turishini ko‘rgan Mardon qarabdi va hayratdan qotib ko‘rib, masxarabozga aylanib holdan dam quvonsa, dam xafa bo‘lib qolishidan cho‘chirkan. tursin, ko‘chaga chiqishga O‘yay-o‘yay, sirkka borishga ko‘rib, ishga qabul qilibdi. Ilk bor tomoshabinlar uni iliq qarshi olishibdi.

Qissadan hissa shuki, astoydil niyat qilsang, albatta maqsadingga erishasan.

MASXARABOZ

Ertak

olib, tasavvuridagi masxarabozning rasmini chizibdi. «Qaniydi, bir dumalab mana shu deb xayolidan

chizgan rasmiga xabardor ekan. bo‘yoqlari bilan uxbab qo‘yibdi. Xo‘rozlar qog‘ozga aylanib olibdi. yig‘ishtirayotgan onasi Uning hayron tikilib yugurib borib oynaga qolibdi. Yuzlarini paypaslab qolganini fahmlabdi. Bu bo‘lar ekan. Bir umr shunday Maktabga borish u yoqda ham uyalib, 3 kun uydio‘tiribdi. qaror qilibdi. Direktor uni sinab sahnaga chiqqandayoq

*Marhabo UMAROVA,
1 - o‘rta maktabning 9 - «V» sinf o‘quvchisi.*

Ertak-topishmoq

Qadim zamonda bir kishi o‘zini eng mohir ish ustasi deb hisoblar ekan. Bir kuni shu yurt shohi uni huzuriga chorlabdi va undan qanday kasb egasi

HAM SOVG‘A, HAM JAZO

ekanligini so‘rabdi. U o‘z mahoratini ko‘rsatib bermoqchi bo‘libdi va zarur anjomlar kerakligini aytibdi. Unga hamma aytgan narsalarni keltirib berishibdi. Ikkita ustunga arqon bog‘lab, ignani arqonga qo‘yibdi. Arqonni uzgan ekan, igna ustunga sanchilibdi. Shoh uning san‘atiga qoyil qolibdi va sovg‘a tariqasida 1000 dinor hadya etibdi. Keyin unga 100 darra qamchi urdiribdi.

Shunda vazir: «Shohim, nega uni 100 darra urdiridngiz?», deb so‘rabdi. Shoh vazirga shunday javob qilibdi: ...

Bolalar, ertakning davomini o‘zingiz topishga bir urinib ko‘ring-a.

Nodir NORINBOYEV,

26 - maktabning 7 - sinf o‘quvchisi.

Sabog

AYB O‘ZIDA

Oltin baliq to‘rga tushdi. O‘zini o‘zi qutqarmoqchi bo‘lib, havoga sakradi, bo‘lmadi. Kuchli zarb bilan to‘rni teshib chiqmoqchi bo‘ldi, yana uddalay olmad...

U ulkan dengizda hech kimnikiga o‘xshamaydigan chiroyini ko‘z-ko‘z qilib, erkin yashardi. Oddiy baliqlarni pisand qilmas, ularning ustidan kular, havolani, istagan tarafiga suza olardi...

Hozir esa suzish u yoqda tursin, nafas olishga ham madori kelmayotgandi. Oltin baliqcha tipirchilay-tipirchilay, oxiri jon taslim qildi. Uni kuzatar ekanman, o‘ziga bino qo‘yishlik, manmanlik, atrofdagilarni mensimaslikning umri naqadar kalta ekanligiga yana bir bor amin bo‘ldim.

Shahnoza PIRVALIYEVA.

Ona yurting - olin beshing

TONG Yulduzi

O‘zbekiston bolalari va o‘smirlarining gazetasi

Muassislar:

O‘ZBEKISTON MATBUOT VA AXBOROT AGENTLIGI, O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA’LIMI VAZIRLIGI, «KAMOLOT»

YOSHLAR IJTIMOIY HARAKATI, «SOG‘LOM AVLOD UCHUN» XAYRIYA JAMG‘ARMASI

BOSH MUHARRIR:

Umida ABDUAZIMOVA TAHIR HAY’ATI: Shuhrat AHMEDOV, Jamoliddin FOZILOV, Oynisa

MUSURMONOVA, Qahramon QURONBOYEV, Feruza JALILOVA (Bosh muharrir o‘rinbosari), Po‘lat MO‘MIN,

Mukarrama MURODOVA, Tohir MULLABOYEV, Ergashvoy SARIQOV.

Noshir «Ijad dunyosi» nashriyot uyi.

Gazeta «Ijad dunyosi» nashriyot uyi kompyuter bo‘limida terib sahilanadi.

Hajmi A-3, 2 bosma taboq.

“Sharq” nashriyot - matbaa aksiyadorlik kompaniyasida ofset usulida bosildi.

Adadi - 36380.

Korxonalar manzili: “Buyuk Turon” ko‘chasi, 41.

Buyurtma № 1 - 318 Gazetani Ma‘suda

IRISNAZAROVA sahilanadi. Navbatchi: Gulyuz VALIEVA

Ro‘yxatdan o‘tish tartibi № 000137 Manzilimiz: 700129,

Toshkent shahri, Navoiy ko‘chasi, 30-uy.

Tel: 144-63-08

144-63-75